

Јована Мариновића бр. 2, 11040 Београд, Србија, тел: 381 11 2053-830; факс: 381 11 2645-042
e-mail: public@rfzo.rs ПИБ бр. 101288707 мат. бр. 06042945 рач. бр. 840-26650-09

30-13 број: 450- 1916 /2023

16.05.2023. године

УПУТСТВО

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛЕЧЕЊА НЕПЛОДНОСТИ ПОСТУПЦИМА БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА (БМПО) НА ТЕРЕТ СРЕДСТАВА ОБАВЕЗНОГ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

I Критеријуми за укључивање у лечење неплодности поступцима БМПО

Укључивање у лечење неплодности поступцима БМПО може се остварити ако су испуњени критеријуми Републичке стручне комисије за БМПО министарства надлежног за послове здравља (у даљем тексту: РСК за БМПО) и то:

- 1) супружници, односно ванбрачни партнери код којих су исцрпљене друге могућности лечења неплодности;
- 2) жене које имају неплодност и поред одговарајућег лечења;
- 3) жена до навршених 45 године живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО;
- 4) ако је очувана функција јајника;
- 5) ако је нормални индекс телесне масе (БМИ мањи од 30) жене;
- 6) сви облици субфертилности мушкица уз постојање живих или морфолошки исправних сперматозоида у ејакулату;
- 7) мушкици са азоспермијом који имају претходно замрзнут материјал;
- 8) жене код којих су исцрпљене могућности лечења неплодности сопственим репродуктивним ћелијама;
- 9) мушкици са азоспермијом где не постоји могућност добијања сопственог репродуктивног материјала;
- 10) жене без партнера које имају неостварено право на родитељство;
- 11) жене које имају претходно замрзнуте репродуктивне ћелије/ембрионе из разлога онкофертилитета;
- 12) мушкици који имају претходно замрзнуте репродуктивне ћелије/ембрионе из разлога онкофертилитета.

II Право на лечење неплодности поступцима БМПО

Право на лечење неплодности поступцима БМПО обухвата:

1) Право на неограничени број стимулисаних поступака биомедицински потпомогнутог оплођења (БМПО) и неограничени број криоембриотрансфера има осигурено лице-жена до навршених 45 године живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО која у постојећој заједници (брачној, односно ванбрачној) нема деце.

2) Право на два стимулисана поступка биомедицински потпомогнутог оплођења и три криоембриотрансфера има осигурено лице-жена до навршених 45 године живота у моменту

добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО која у постојећој заједници (брачној, односно ванбрачној) има једно дете.

3) три стимулисана поступка биомедицински потпомогнутог оплођења са дарованим сперматозоидима, три поступка биомедицински потпомогнутог оплођења са дарованим јајним ћелијама, као и три криоембриотрансфера са дарованим сперматозоидима или јајним ћелијама код жене до навршених 45 година живота, ако један од партнера (брачни или ванбрачни) нема дете;

4) три стимулисана поступка биомедицински потпомогнутог оплођења са дарованим сперматозоидима и три криоембриотрансфера са дарованим сперматозоидима код жене до навршених 45 година живота која нема партнера и која нема дете;

5) Осигурана лица – жене које су у поступку лечења од малигних оболења замрзле јајне ћелије (онкофертилитет) из медицинских разлога имају право на спровођење поступка биомедицински потпомогнуто оплођење из става 1.,2.,3. и 4.. овог поглавља, када за то постоје медицински услови.

Биомедицински потпомогнуто оплођење са дарованим сперматозоидима или јајним ћелијама, као и увоз донираних репродуктивних ћелија, спроводи се у складу са законом којим се уређује биомедицински потпомогнуто оплођење у Републици Србији и општим актима којима којима је прописано остваривање права на БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Испуњеност медицинских услова за спровођење стимулисаног поступка БМПО цени надлежна Комисија за БМПО у здравственој установи по упуту изабраног лекара-гинеколога.

Испуњеност медицинских услова за спровођење поступка БМПО са дарованим сперматозоидима или јајним ћелијама цени комисија за БМПО, образована у здравственој установи у складу са чланом 31. Закона о биомедицински потпомогнутој опплодњи, по упуту изабраног гинеколога.

Испуњеност медицинских услова за спровођење криоембриотрансфера цени надлежна комисија Републичког фонда за здравствено осигурање по упуту изабраног лекара-гинеколога.

У поступку лечења неплодности поступцима БМПО осигураним лицу-жени, и за прво и за друго дете, се на терет средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује и замрзавање ембриона са роком чувања до пет година.

У поступку лечења неплодности поступцима БМПО осигураним лицу-жени се на терет средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује право на један увоз репродуктивног материјала (дароване јајне ћелије/даровани сперматозоиди).

Осигурано лице – жена и супружник, односно ванбрачни партнер, као и жена без партнера код којих је у претходном стимулисаном поступку за БМПО извршено замрзавање ембриона на терет средстава обавезног здравственог осигурања упућују се на криоембриотрансфер све док се не искористе сви замрзнути ембриони, тј упућују се на нов стимулисан поступак БМПО само уколико немају замрзнуте ембрионе на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Напомена: Уколико је осигурано лице-жена искористила право на криоембриотрансфер утврђено у поглављу II, став 1. овог Упутства, односно уколико је искористила све замрзнуте ембрионе на терет средстава обавезног здравственог осигурања, упућује се на стимулисан поступак БМПО.

III Поступак код изабраног лекара

а) стимулисан поступак БМПО

Поступак укључивања у лечење поступцима БМПО започиње прегледом код изабраног лекара – гинеколога за осигурano лице-жену и код изабраног лекара из области опште медицине за осигурano лице-мушкарца.

Изабрани лекар - гинеколог је у обавези да:

- 1) утврди да осигурano лице-јена поседује уредно оверену исправу о осигурању;
- 2) утврди да ли осигурano лице-јена испуњава услове за поступак БМПО у складу са поглављем I овог упутства;
- 3) упути осигурano лице-јену да уради следеће анализе и дијагностику:

(1) микробиолошка испитивања

- цервикални брис на бактерије, вагинални брис на бактерије, брис на хламидију и брис на бактеријску вагинозу,
- HbsAg, HCV, HIV, ТРНА-серологија,

(2) Toxoplasma gondii, Rubella-серологија, скрининг грлића (брис на Papanikolau, колпоскопија), ултразвучни преглед обављен вагиналном сондом, хормонско испитивање од 2.-4. дана од почетка менструалног крварења, једнократно (FSH, LH, E2, Pg, T, Prolaktin, antimilerijan hormon-AMH), TSH, T3 и T4,

(3) Опште припреме непосредно пред поступак: крвна група, Rh фактор, крвна слика, урин, биохемијске анализе, мали фактори коагулације. Напомена: наведене припреме се врше непосредно пре поступка БМПО и нису услов за поступак пред Комисијом за БМПО.

Уколико се супружници, односно ванбрачни партнери упућују на поступак биомедицински потпомогнутог оплођења са дарованим јајним ћелијама односно замрзнутим јајним ћелијама због онкофертилитета, осигурano лице жена не доставља документацију наведену под (3), али је у обавези да достави документацију из поглавља V тачка 7., односно документацију из поглавља V тачка 9. овог Упутства.

Уколико се на поступак биомедицински потпомогну оплођења упућује жена без партнера која има неостварено право на родитељство достаља сву тражену документацију из овог поглавља и документацију из поглавља V тачка 8.

Налази брисева и ултразвука важе шест месеци.

Анализе хормона важе шест месеци.

Остале анализе не могу бити старије од годину дана.

Изабрани лекар-гинеколог је дужан да пре издавања упута за Комисију за БМПО утврди да осигурano лице-јена испуњава све услове за поступак БМПО у складу са поглављем I овог упутства, као и да има све потребне анализе прописане Упутством (анализе и рок важења анализа). Уколико утврди напред наведено, изабрани лекар-гинеколог издаје осигураним лицема упуте за:

- 1) Комисију за БМПО у једној од установа из Плана мреже здравствених установа из поглавља IV овог упутства;
- 2) ултразвучни преглед који се врши у току поступка оцене на Комисији за БМПО.

Ако се осигурено лице-жена упућује на Комисију за БМПО у здравствену установу ван подручја филијале дужна је да се са издатим упутима јави надлежној лекарској комисији Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: РФЗО) ради прибављања оцене на обрасцу ОЛК-1.

Изабрани лекар из области опште медицине је у обавези да:

- 1) утврди да ли осигурено лице-мушкирац испуњава услове за поступак БМПО у складу са поглављем I овог упутства;
- 2) упути осигурено лице-мушкираца да уради следеће анализе и дијагностику:
 - (1) микробиолошка испитивања:
 - брис на бактерије, брис на хламидију,
 - HbsAg, HCV, HIV, ТРНА-серологија,
 - (2) спермограм и спермокултуру;

Уколико се супружници, односно ванбрачни партнери упућују на поступак биомедицински потпомогнутог оплођења са дарованим сперматозоидима односно замрзнутим сперматозоидима због онкофертилитета осигурено лице жене Комисији за БМПО достаља сву тражену документацију из овог поглавља, док мушки партнер доставља само спермограм и документацију из поглавља V тачка 6. Упутства, односно спермограм и документацију из поглавља V тачка 10. Упутства..

Налази брисева важе шест месеци.

Остале анализе не могу бити старије од годину дана.

Ако супружник, односно ванбрачни партнер-мушкирац није осигурено лице Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: РФЗО), трошкове медицинских анализа из тачке 2) сноси из сопствених средстава.

Ако осигурено лице-мушкирац испуњава услове према индикацијама РСК за БМПО и поседује све потребне анализе прописане Упутством (анализе и рок важења анализа), изабрани лекар издаје упут за спермограм, који се врши у току поступка оцене Комисије за БМПО.

Ако се осигурено лице-мушкирац упућује на Комисију за БМПО у здравствену установу ван подручја филијале дужан је да се са издатим упутима јави надлежној лекарској комисији РФЗО ради прибављања оцене на обрасцу ОЛК-1.

Супружник, односно ванбрачни партнер-мушкирац који није осигурено лице и који трошкове медицинских анализа сноси из сопствених средстава није у обавези да прибави упут изабраног лекара и оцену лекарске комисије филијале на обрасцу ОЛК-1.

За спровођење стимулисаног поступка БМПО осигурено лице – жена и супружник, односно ванбрачни партнери, као и осигурено лице жена без партнера са издатим упутима јављају се надлежној Комисији за БМПО, која заседа у једној од установа из Плана мреже здравствених установа прописаним поглављем IV Упутства, ради заказивања термина прегледа пред Комисијом за БМПО.

Контакт телефони Комисије за БМПО налазе се на званичној интернет адреси РФЗО.

Од 10.12.2022. године пријављивање за заказивање Комисије за БМПО се икључиво врши преко Портала еУправе за све који се први пут пријављују на поступак БМПО са дарованим репродуктивним материјалом, односно за све који нису искористили право за

увоз дарованог репродуктивног материјала, док ће се пријављивање за остале поступке БМПО и даље заказивати телефонским путем. Комисија је у обавези да на захтев који се поднесе преко портала еУправа одговори у року од 5 дана од подношења пријаве.

б) криоембриотрансфер

Поступак криоембриотрансфера започиње прегледом код изабраног лекара-гинеколога за осигурено лице-жену.

Изабрани лекар - гинеколог је у обавези да:

- 1) утврди да осигурено лице-жена поседује уредно оверену исправу о осигурању;
- 2) утврди да ли осигурено лице-жена испуњава критеријуме неопходне за криоембриотрансфер из поглавља I овог упутства;
- 3) утврди да ли осигурено лице-жена поседује следеће анализе:

(1) микробиолошка испитивања

- цервикални брис на бактерије, вагинални брис на бактерије, брис на хламидију и брис на бактеријску вагинозу,
-HbsAg, HCV, HIV, TRPA-серологија,

(2) Toxoplasma gondii, Rubella-серологија, скрининг грлића (брис на Papanikolau, колпоскопија), ултразвучни преглед обављен вагиналном сондом, хормонско испитивање од 2.-4. дана од почетка менструалног крварења, једнократно (FSH, LH, E2, Pg, T, Prolaktin, antimilierian hormon-AMH), TSH, T3 и T4,

(3) Опште припреме непосредно пред поступак: крвна група, Rh фактор, крвна слика, урин, биохемијске анализе, мали фактори коагулације. Напомена: наведене припреме се врше непосредно пре поступка БМПО и нису услов за поступак пред лекарском комисијом РФЗО.

Све анализе не могу бити старије од годину дана.

Изабрани лекар - гинеколог је дужан да, пре издавања упута за лекарску комисију РФЗО, утврди да осигурено лице – жена испуњава услове за криоембриотрансфер у складу са поглављем I овог упутства, као и да има све потребне анализе прописане Упутством (анализе и рок важења анализа).

Са издатим упутом осигурено лице-жена се са својим супружником, односно ванбрачним партнером, као и осигурено лице жена без партнера се јавља надлежној лекарској комисији РФЗО ради доношења оцене о испуњености медицинских услова за спровођење криоембриотрансфера.

IV Референтне здравствене установе и територијална надлежност Комисије за БМПО

Комисије за БМПО организоване су у седам здравствених установа из Плана мреже здравствених установа и то у:

- 1) Клиници за гинекологију и акушерство, Универзитетског клиничког центра Србије, Београд;
- 2) Гинеколошко-акушерској клиници „Народни фронт“, Београд;
- 3) Гинеколошко-акушерској клиници, Универзитетског клиничког центра Војводине, Нови Сад;
- 4) Клиници за гинекологију и акушерство, Универзитетског клиничког центра Ниш;
- 5) Служби за гинекологију и акушерство, Опште болнице Ваљево;
- 6) Клиници за гинекологију и акушерство, Универзитетског клиничког центра Крагујевац и
- 7) Служби за гинекологију и акушерство, Опште болнице Суботица.

Супружници, односно ванбрачни партнери, као и осигурано лице жена без партнера, упућују се на Комисију за БМПО у здравствену установу из Плана мреже здравствених установа на основу територијалне надлежности :

- 1) у Гинеколошко-акушерску клинику Универзитетског клиничког центра Војводине врши се упућивање за следеће округе: Средње-Банатски,, Јужно-Банатски, Јужно-Бачки и Сремски;
- 2) у Клинику за гинекологију и акушерство Универзитетског клиничког центра Ниш врши се упућивање за следеће округе: Расински, Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички, Пчињски, Борски, Зајечарски, Косовско-Поморавски, Косовско-Митровачки и Косовски, Пећки и Призренски;
- 3) у Клинику за гинекологију и акушерство Универзитетског клиничког центра Србије или Гинеколошко-акушерску клинику „Народни фронт“ врши се упућивање за следеће округе: Златиборски, Подунавски, Браничевски и Град Београд;
- 4) у Општу болницу Ваљево врши се упућивање за следеће округе: Мачвански и Колубарски;
- 5) у Клинику за гинекологију и акушерство Универзитетског клиничког центра Крагујевац врши се упућивање за следеће округе: Моравички, Рашки, Поморавски и Шумадијски округ, и филијала Нови Пазар;
- 6) у Општу болницу Суботица врши се упућивање за следеће округе: Северно-Бачки, Северно-Банатски и Западно-Бачки.

V Поступак пред Комисијом за БМПО за стимулисани БМПО

На основу заказаног прегледа пред Комисијом за БМПО, осигурано лице жена са својим супружником, односно ванбрачним партнером, као и осигурано лице жена без партнера, Комисији за БМПО доставља сву потребну медицинску документацију и потребне упуте.

Поред документације из поглавља III овог упутства супружници, односно ванбрачни партнери, као и осигурано лице жена која нема партнера, су дужни да доставе и следећу документацију:

- 1) фотокопију отпусне листе, ако је претходно примењен неки од поступака БМПО (IUI, IVF, ICSI);
- 2) све отпусне листе, ако је осигурано лице-жена урадила HSG, хистероскопију, лапароскопију или лапаротомију;
- 3) комплетну медицинску документацију ако је осигурано лице-жена боловала или оперисана од било које болести;
- 4) уколико им је за претходни поступак издат образац БМПО-6, супружници, односно ванбрачни партнери пре прегледа пред Комисијом за БМПО лицу задуженом за пријем, обраду и унос података у апликативни софтвер РФЗО достављају и образац БМПО-7;

- 5) доказ о испуњености услова за мушкарце са азоспермијом у виду потврде здравствене установе о замрзнутом материјалу за конкретно лице;
- 6) медицинску документацију о осталим медицинским стањима и повезаним оболењима за мушкарце са азоспермијом у случају потребе за дарованим сперматозоида;
- 7) медицинску документацију о осталим медицинским стањима и повезаним оболењима за жене са исцрпљеном оваријалном резервом у случају потребе за дарованим јајним ћелијама;
- 8) медицинску документацију о осталим медицинским стањима за жене без партнера због потребе за дарованим сперматозоидима.
- 9) образац БМПО-10 прописан Упутством за онкофертилитет, као и сагласност доктора медицине одређене специјалности или конзилијума, за жене које имају замрзнуте репродуктивне ћелије/ембрионе због онкофертилитета;
- 10) образац БМПО-10а прописан Упутством за онкофертилитет за мушкарце који имају замрзнуте репродуктивне ћелије/ембрионе због онкофертилитета.

Пре прегледа на Комисији за БМПО супружници, односно ванбрачни партнери, као и осигурено лице жена без партнера, попуњавају и потписују следеће обрасце:

- 1) Изјаву о избору здравствене установе, у којој ће се, уколико постоји могућност, обавити поступак БМПО (Образац БМПО-1). Образац се издаје у два примерка, један примерак за осигурено лице-жену, а други за РФЗО.

Напомена: Код поступака где већ постоји донирани репродуктивни материјал у установи, изјава се мора попуњавати у складу са здравственом установом у којој се чува донирани репродуктивни материјал.

- 2) Изјаву супружника, односно ванбрачних партнера, да из постојеће заједнице немају децу, односно да имају једно дете (Образац БМПО-2), односно изјаву супружника, односно ванбрачних партнера да једно од партнера нема дете, као и изјаву жене без партнера да нема дете (Образац БМПО-2а). Образац се издаје у два примерка, један примерак за осигурено лице-жену, а други за РФЗО.

Напомена: Код поступка за друго дете супружници, односно ванбрачни партнери доказују да имају једно дете и прилажу извод из матичне књиге рођених за дете.

- 3) Изјаву супружника, односно ванбрачних партнера, као и изјаву осигуреног лица жена без партнера, који су сагласни да уколико буде постојала могућност замрзну ембрионе (Образац БМПО-6). Образац се издаје у три примерка, један примерак за матичну филијалу и два примерка за осигурено лице-жену. Осигурено лице жена један примерак обрасца БМПО-6 доставља здравственој установи у којој се спроводи поступак БМПО.

Указујемо да постојање ванбрачне заједнице, а у сврху остваривања права на БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања, ванбрачни партнери доказују овереном изјавом.

Такође, осигурено лице жена без партнера, у сврху остваривања права на БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања, чињеницу да нема партнера доказује овереном изјавом.

Обрасце БМПО-1, БМПО-2/2а и БМПО-6 партнери, као и осигурено лице жена без партнера, преузимају и попуњавају пре Комисије за БМПО код лица задуженог за пријем, обраду и унос података у апликативни софтвер РФЗО. Наведене обрасце, као и образац БМПО-7 за све који су имали издат образац БМПО-6 и БМПО-10/10а (уколико су им замрзнути ембриони) у претходном поступку, извод из матичне књиге рођених за дете, ако је у питању друго дете, и доказ о заједници, ако је у питању ванбрачна заједница, као и доказ о непостојању партнера за жене без партнера, лице задужено за пријем и обраду података најкасније до 10 часова наредног радног дана од дана заседања Комисије за БМПО, електронским путем доставља матичној филијали осигуреног лица-жене.

Податке унете у апликативни софтвер, у виду excel табеле Дирекција РФЗО најкасније до 10 часова наредног радног дана од дана заседања Комисије за БМПО, електронским путем доставља матичној филијали осигураних лица-жене.

Матична филијала осигураних лица-жене, одмах по достављању горе свих наведених података, најкасније до краја радног времена, податке уноси у матичну евиденцију осигураних лица у форми обрасца оцене лекарске комисије (ОЛК-11). Уколико лекарска комисија утврди да достављена документација није потпуна, захтеваће од осигураних лица-жене допуну документације на прописаном обрасцу и по достављању допуне донети оцену, односно извршити унос података у матичну евиденцију (ОЛК-11).

Ако надлежна лекарска комисија увидом у достављену документацију утврди да осигурено лице-жена не испуњава услове за БМПО, издаје образац ОЛК-13 - Оцена првостепене комисије којом се не даје сагласност да се осигурено лице упути на стимулисани БМПО.

Лекарска комисија је дужна да приликом уноса података у форми обрасца ОЛК-11 у видљивој напомени оцене наведе врсту поступка на који се партнери, односно жена без партнера упућују (стимулисани / донација сперматозоида / донација јајне ћелије / онкофертилитет), за које дете се упућују на поступак (прво или друго) и податак да је супружницима, односно ванбрачним партнерима издат Образац БМПО-6 пред Комисијом за БМПО.

Здравствена установа приликом пријема осигураних лица-жене на Комисију за БМПО утврђује да ли осигурено лице-жена поседује уредно оверену исправу о осигурању.

Поред увида у достављену медицинску документацију за време прегледа пред Комисијом за БМПО, осигуреном лицу-жени се у поступку оцене врши ултразвучни преглед, а мушкарцу спермограм.

Ако Комисија за БМПО утврди да партнери, односно осигурено лице жена без партнера, испуњавају услове за поступак БМПО, уписује у електронску апликацију РФЗО - „УВОЂЕЊЕ У ПРОГРАМ“.

На основу позитивне одлуке Комисије за БМПО, осигуреном лицу-жени се издаје Потврда о испуњености услова за одобрени поступак БМПО (Образац БМПО-3) која је у прилогу овог упутства и чини његов саставни део. Потврда важи дванаест месеци од датума заседања Комисије за БМПО, што је и период у коме је здравствена установа обавезна да започне поступак БМПО.

Напомена: Потврда важи само за један поступак.

Ако Комисија за БМПО утврди да партнери или жена без партнера не испуњавају услове за поступак БМПО, уписује у електронску апликацију РФЗО - „ОДБИЈЕНО“.

VI Поступак за криоембриотрансфер пред комисијом РФЗО

Када осигурено лице-жена прибави потребну медицинску документацију из поглавља III тачка б) овог Упутства и упут од изабраног лекара-гинеколога, јавља се заједно са супружником, односно ванбрачним партнером, или сама уколико нема партнера, надлежној лекарској комисији РФЗО.

Свима којима је у претходном поступку издат образац БМПО-6, приликом јављања лекарској комисији РФЗО достављају и уредно издат образац БМПО-7 од стране здравствене установе где су били упућени на стимулисан поступак БМПО. Осигуреном лицу коме је извршено замрзавање ембриона због онкофертилитета дужно је да приликом јављања лекарској комисији приложи уредно издат образац ОЛК-10, односно ОЛК10а од стране здравствене установе где је извршено замрзавање ембриона.

Уколико је у међувремену замрзнут материјал пребачен у другу установу и коју се и иде на поступак криоембриотрансфер, дужни су донети и потврду уз образац БМПО-7, односно обрасце ОЛК-10/ОЛК-10а, да је извршено премештање замрзнутих ембриона.

Уколико ембриони нису замрзнути на терет средстава обавезног здравственог осигурања, на лекарску комисију доставља се потврда о замрзнутим ембрионима издата од стране установе где се ембриони чувају.

Осигурано лице-жена сву потребну документацију добија на лекарској комисији РФЗО.

Лекарска комисија је дужна да приликом доношења оцене о испуњености услова за криоембриотрансфер у видљивој напомени оцене наведе „Криоембриотрансфер/донирани сперматозоиди/дониране јајне ћелије/ онкофертилитет“.

Лекарска комисија, након издавања оцене на прописаном обрасцу ОЛК-11а, осигураним лицу-жени издаје и Потврду о испуњености услова за поступак БМПО-криоембриотрансфер на обрасцу БМПО-8, која је у прилогу овог упутства и чини његов саставни део. Потврда важи дванаест месеци од датума заседања лекарске комисије, што је и период у коме је здравствена установа обавезна да изврши поступак.

Напомена: Потврда важи само за један поступак.

На основу оцене лекарске комисије, са напоменом „КРИОЕМБРИОТРАНСФЕР“, стручна служба у Дирекцији РФЗО спроводи неопходне радње ради добијања термина за спровођење поступка од стране здравствене установе.

Ако надлежна лекарска комисија РФЗО увидом у медицинску документацију утврди да недостаје неки од медицинских налаза или дијагностике из поглавља III тачка б) овог упутства упућује осигурано лице-жену да изврши допуну недостајуће документације. Захтев за допуну издаје се на посебном обрасцу – Образац ОДД, уз обrazloženje налаза или дијагностике коју је потребно допунити. Лекарска комисија одређује и рок у коме је потребно извршити захтевану допуну.

У поступку пред надлежном лекарском комисијом супружници, односно ванбрачни партнери, односно осигурано лице жена без партнера, попуњавају и потписују следеће обрасце:

1) Изјаву о избору здравствене установе, у којој ће се, уколико постоји могућност, обавити поступак криоембриотрансфера (Образац БМПО-1). Образац се издаје у два примерка, један примерак за осигурано лице-жену, а други за РФЗО.

2) Изјаву супружника, односно ванбрачних партнера да из постојеће заједнице немају децу, односно да имају једно дете (Образац БМПО-2), односно изјаву супружника, односно ванбрачних партнера да једно од партнера нема дете, као и изјаву жене без партнера да нема дете (Образац БМПО-2а). Образац се издаје у два примерка, један примерак за осигурано лице-жену, а други за РФЗО.

Напомена: Код поступка за друго дете партнери доказују да имају једно дете и прилажу извод из матичне књиге рођених за дете.

Указујемо да постојање ванбрачне заједнице, а у сврху остваривања права на БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања, ванбрачни партнери доказују овереном изјавом.

Такође, осигурано лице жена без партнера, у сврху остваривања права на БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања, чињеницу да нема партнера доказује овереном изјавом.

Лекарска комисија РФЗО у складу са обрасцем БМПО-2/2а доноси оцену на прописаном обрасцу.

VII Позивање

Дирекција РФЗО доставља списак осигураних лица-жена здравственој установи у којој ће се спровести поступак БМПО на основу позитивне одлуке Комисије за БМПО, односно лекарске комисије РФЗО, уписане у електронску апликацију РФЗО и на основу одабране здравствене установе.

Дирекција РФЗО задржава право да прерасподели осигурано лице-жену у другу установу у којој се може обавити поступак БМПО уколико одабрана здравствена установа из објективних разлога није у могућности да пружи услугу.

Здравствена установа је у обавези да у року од три радна дана од дана доставе списка достави Дирекцији РФЗО датуме пријема осигураног лица жене на поступак БМПО, који подразумевају датум првог консултативног прегледа.

На основу достављених датума пријема од стране здравствене установе, Дирекција РФЗО обавештава филијалу о заказаним пријемима на лечење поступцима БМПО.

На адресу на коју је је извршена пријава на здравствено осигурање, филијала путем редовне поште шаље позив у вези упућивања на поступак БМПО (Образац БМПО-4).

Осигураним лицима која су се на поступак БМПО пријавила преко портала еУправа обавештење о заказаном термину доставља се и преко овог портала.

Осигураном лицу-жени позив може бити уручен и у филијали ако осигурано лице-жене није примило позив на уписану адресу.

Осигурано лице-жене се на основу писаног позива филијале јавља изабраном лекару - гинекологу ради издавања упута за стационарно лечење у здравственој установи у којој ће се обавити поступак БМПО.

Избрани лекар - гинеколог издаје упут за стационарно лечење осигураном лицу-жени у здравственој установи која је наведена у позиву и упућује је на надлежну лекарску комисију ради добијања оцене лекарске комисије на обрасцу ОЛК-12.

Осигурано лице-жене се са позивним писмом филијале, упутом изабраног лекара - гинеколога за стационарно лечење, Обрасцем БМПО-3, односно Обрасцем БМПО-8, јавља надлежној лекарској комисији ради добијања оцене лекарске комисије на обрасцу ОЛК-12 - Оцена првостепене лекарске комисије којом се даје сагласност за упућивање у здравствену установу ради спровођења поступка БМПО наводећи податак да ли се поступак спроводи за прво или друго дете, односно податак да се поступак спроводи донираним сперматозоидима или донираним јајним ћелијама.

а) стимулисан поступак БМПО

Приликом доношења Обрасца ОЛК-12 лекарска комисија је дужна да у видљивој напомени оцене наведе врсту поступка на који се супружници, односно ванбрачни партнери, односно жена без партнера упућују (стимулисани/донирани сперматозоиди/донирана јајна ћелија) и податак да ли се поступак спроводи за прво или друго дете. Уколико је издат Образац БМПО-6, лекарска комисија је дужна да приликом издавања Обрасца ОЛК-12 у видљивој напомени оцене наведе податак да су се партнери, односно жена без партнера определили/а за замрзавање ембриона, односно да је издат Образац БМПО-6.

Напомена: Без обзира на датум издавања, Образац ОЛК-12 важи само у оквиру рока важења Обрасца БМПО-3.

За стимулисани поступак БМПО осигурано лице-мушкарац јавља се изабраном лекару из области опште медицине ради издавања упута за здравствену установу у којој ће се обавити поступак БМПО, осим у случају поступка који се спроводи дарованим сперматозоидима.

б) криоембриотрансфер

Лекарска комисија РФЗО дужна је да приликом доношења оцене на обрасцу ОЛК-12 у видљивој напомени оцене наведе врсту поступка на који се партнери упућују (криоембриотрансфер/донирани сперматозоиди/дониране јајне ћелије/онкофертилит) и податак да ли се поступак спроводи за прво или друго дете.

Напомена: Без обзира на датум издавања, Образац ОЛК-12 важи само у оквиру рока важења Обрасца БМПО-8.

VIII Први консултативни преглед у здравственој установи, заказивање пријема на лечење, замрзавање ембриона, одлагање и искључење из поступка

а) стимулисан поступак БМПО

Осигурано лице-жена се са Обрасцем ОЛК-12 (у ком је у напомени лекарске комисије наведена врста поступка), Обрасцем БМПО-3, комплетном медицинском документацијом и Обрасцем БМПО-6 (уколико је попуњен и потписан Образац БМПО-6, што је и наведено у напомени оцене лекарске комисије), јавља у здравствену установу на први консултативни преглед ради поступка БМПО.

Осигурано лице-мушкирац се са упутом јавља у здравствену установу на први консултативни преглед ради поступка БМПО (Напомена: супружник, односно ванбрачни партнери-мушкирац који није осигурано лице РФЗО није у обавези да приложи упут приликом јављања у здравствену установу на први консултативни преглед).

У поступку БМПО са дарованим репродуктивним материјалом (даровани сперматозоиди/дароване јајне ћелије) у здравственој установи у коју су супружници, односно ванбрачни партнери, као и осигурано лице жена без партнера, упућени на поступак БМПО, заједно са лекаром гинекологом, врши се усклађивање донора/донорке са примаоцем донираног репродуктивног материјала, а у складу са Законом о БМПО.

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да партнери, односно осигурано лице жена без партнера, испуњавају услове за почетак поступка БМПО, здравствена установа, по свом плану рада, заказује датум пријема на поступак БМПО.

Уколико су у поступку лечења неплодности поступцима БМПО створене све могућности за замрзавање ембриона за осигурано лице-жену којој је претходно издат Образац БМПО-6, здравствена установа која има дозволу Министарства здравља за коришћење нове здравствене технологије, дужна је да у електронску апликацију Републичког фонда унесе податке да ли је извршено замрзавање ембриона, број замрзнутих ембриона и у којој здравственој установи се ембриони чувају. Напомена: здравственој установи у Плану мреже мора бити одобрено од стране Републичког фонда увођење нове здравствене технологије на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Такође, супружници, односно ванбрачни партнери, као и осигурано лице жена без партнера, у здравственој установи попуњавају и потписују Образац БМПО-7, односно Потврду да је приликом процеса БМПО извршено замрзавање ембриона, податак о броју замрзнутих ембриона, у којој здравственој установи се замрзнути ембриони чувају, односно потписују да није дошло до замрзавања ембриона. Образац БМПО-7 потписује и печатом оверава овлашћено лице здравствене установе.

Образац БМПО-7 се издаје у три примерка, од којих један примерак задржава здравствена установа, а два примерка се уручују осигураним лицима жени.

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да су у периоду од издавања Обрасца БМПО-3 наступиле околности због којих супружници, односно ванбрачни партнери, као и осигурано лице жена без партнера, не испуњавају услове за почетак поступка

БМПО или да је за почетак поступка из медицинских разлога потребан дужи период од дванаест месеци, у обавези је да:

1. искључују осигурано лице-жену из даљег поступка, при чему писаним путем образлаже разлог искључења и уручује га одмах осигураним лицу-жени (Образац БМПО-5);
2. одмах упише у електронску апликацију Републичког фонда разлог искључења;
3. упути на поновну оцену Комисије за БМПО.

У случају да супружници, односно ванбрачни партнери, као и осигурано лице жена без партнера жена, нису у могућности да се из оправданих разлога јаве на заказани поступак БМПО (болест, путовање, смртни случај и друго), у обавези су да се лично јаве здравственој установи која одређује нов датум пријема на поступак БМПО у оквиру рока важења Обрасца БМПО-3.

Ако осигураним лицу-жени поступак БМПО не започне у року од дванаест месеци од издавања Обрасца БМПО-3, здравствена установа је у обавези да писаним путем достави образложение осигураним лицу-жени и Републичком фонду о разлозима неспровођења поступка БМПО у предвиђеном року.

Здравствена установа образложение уписује и у електронску апликацију РФЗО.

Здравствена установа враћа Образац ОЛК-12 филијали која га је издала са образложењем, чиме се осигурано лице-жена искључује из даљег поступка и упућује се на поновну оцену Комисије за БМПО.

Ако је здравствена установа у току стимулисаног поступка БМПО извршила замрзавање јембриона, одmrзавање јембриона и криоембриотрансфер може фактурисати само као нов поступак БМПО.

Здравствена установа у којој се изврши замрзавање дужна је да води евиденцију о укупном броју замрзнутих јембриона, броју преосталих замрзнутих јембриона на обрасцу БМПО-7, који се након сваког замрзавања, незамрзавања или одmrзавања јембриона издаје осигураним лицу жени. С тим у вези, установа је дужна да сваку измену у вези замрзнутих јембриона редовно ажурира и кроз електронску апликацију РФЗО.

б) криоембриотрансфер

Осигурано лице-жена се са Обрасцем ОЛК-12 у ком је у напомени лекарске комисије РФЗО наведено о ком поступку се ради (криоембриотрансфер /донација сперматозоида/донација јајне ћелије/онкофертилитет), Обрасцем БМПО-8, комплетном медицинском документацијом и Обрасцем БМПО-7 (уколико су јемброни замрзнути на терет средстава обавезног здравственог осигурања), односно БМПО-10/10а (уколико су из разлога онкофертилитета замрзнути јемброни), јавља у здравствену установу на први консултативни преглед ради криоембриотрансфера.

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да осигурано лице-жена испуњава услове за криоембриотрансфер, здравствена установа, по свом плану рада, заказује датум пријема.

Здравствена установа у којој се изврши криоембриотрансфер дужна је да води евиденцију о броју одmrзнутих јемброни, као и о броју преосталих замрзнутих јемброни на обрасцу БМПО-7 који се након сваког одmrзавања издаје осигураним лицу жени Образац БМПО-7 потписује и печатом оверава овлашћено лице здравствене установе. Уколико су партнери, односно жена без партнера, јемброне који су замрзнути на терет средстава обавезног здравственог осигурања одmrзнули на терет сопствених средстава, установа је дужна да изда нов образац БМПО-7. С тим у вези, установа је дужна да сваку измену о броју одmrзнутих, односно броју преосталих замрзнутих јемброни редовно ажурира и кроз електронску апликацију Републичког фонда. Наведено се односи и на замрзнуте јемброни из разлога онкофертилитета, где се преостали број замрзнутих јемброни такође ревидира кроз образац БМПО-7.

Образац БМПО-7 се издаје у три примерка, од којих један примерак задржава здравствена установа, а два примерка се уручују осигураним лицима.

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да су у периоду од издавања Обрасца БМПО-8 наступиле околности због којих осигураним лицима не испуњава услове за криоембриотрансфер или да је за исти из медицинских разлога потребан дужи период од дванаест месеци, у обавези је да:

1. искључи осигураним лицима из даљег поступка, при чему писаним путем образложењем разлог искључења и уручује га одмах осигураним лицима (Образац БМПО-5);
2. одмах упише у електронску апликацију РФЗО разлог искључења;
3. упути на поновну оцену Комисије за БМПО.

У случају да супружници, односно ванбрачни партнери, као и осигураним лицима без партнера из оправданих разлога нису у могућности да се јаве на заказани поступак БМПО (болест, путовање, смртни случај и друго), у обавези су да се лично јаве здравственој установи која одређује нов датум пријема у оквиру рока важења Обрасца БМПО-8.

Ако осигураним лицима поступак БМПО не започне у року од дванаест месеци од издавања Обрасца БМПО-8, здравствена установа је у обавези да писаним путем достави образложение осигураним лицима и Републичком фонду о разлозима неспровођења поступка БМПО у предвиђеном року.

Здравствена установа образложение уписује и у електорску апликацију РФЗО.

Здравствена установа враћа Образац ОЛК-12 филијали која га је издала са образложењем, чиме се осигураним лицима искључује из даљег поступка и упућује се на поновну оцену Комисије за БМПО.

Обрасци који се користе у поступку БМПО, налазе се у прилогу овог упутства и његов су саставни део и то:

- 1) БМПО-1-Изјава о избору здравствене установе;
- 2) БМПО-2-Изјава супружника, односно ванбрачних партнера да из постојеће заједнице немају, односно да имају једно дете;
- 3) БМПО-2а-Изјава за спровођење поступка БМПО са дарованим сперматозоидима/дарованим јајним ћелијама
- 4) БМПО-3-Потврда о испуњености услова за поступак БМПО;
- 5) БМПО-4-Позив осигураним лицима у вези упућивања на поступак БМПО;
- 6) БМПО-5-Потврда о искључењу из поступка БМПО;
- 7) БМПО-6-Изјава о замрзавању ембриона;
- 8) БМПО-7-Потврда о замрзавању/незамрзавању/одмирзавању ембриона;
- 9) БМПО-8 Потврда о испуњености услова за криоембриотрансфер;
- 10) БМПО-10-Потврда о замрзавању јајних ћелија/ембриона;
- 10) БМПО-10а-Потврда о замрзавању сперматозоида/ембриона.

*

* * *

Неопходно је да са овим упутством **одмах** упознате здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите на подручју Ваше филијале, здравствене установе које пружају услуге лечења неплодности поступцима БМПО осигураним лицима на терет средстава обавезног здравственог осигурања на подручју Ваше филијале, Комисију за БМПО у здравственој установи на подручју Ваше филијале, као и лекарске комисије и запослене у филијали у чијој надлежности

је контрола фактура и остваривање права, као и лица задужена за пријем, обраду и унос података у апликативни софтвер РФЗО на Комисији за БМПО.

За поступање у складу са овим упутством одговоран је директор филијале.

За поступање у складу са поглављем III Упутства одговоран је изабрани лекар и директор здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите на подручју Ваше филијале.

**ДИРЕКТОРА СЕКТОРА ЗА УГОВАРАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ,
МЕДИЦИНСКЕ ПОСЛОВЕ И ПРОЦЕНУ НОВЕ
ТЕХНОЛОГИЈЕ**

Мирјана Узуновић Мако
др Мирјана Узуновић Мако

**ДИРЕКТОР СЕКТОРА
ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ**

Рада Милићевић
др Рада Милићевић